

Coördinatiebureau.
1

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 22e December 1952 door de Minister van Verkeerswezen, handelend in overleg met de Voorzitter van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, verzocht hem van advies te dienen over artikel 16 van het ontwerp van wet op de inrichting van het gemeenschappelijk vervoer in de Brusselse agglomeratie (Kamer der Volksvertegenwoordigers, Doc. 349, zitting 1950-1951), heeft ter zitting van 17 Januari 1953 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi le 22 décembre 1952 par le Ministre des Communications, agissant d'accord avec le Président de la Chambre des Représentants, d'une demande d'avis sur l'article 16 du projet de loi concernant l'organisation des transports en commun de l'agglomération bruxelloise (Chambre des Représentants, Doc. 349, session 1950-1951), a donné en sa séance du 17 janvier 1953 l'avis suivant :

De tekst waarover het advies van de Raad van State wordt gevraagd, is als een artikel 16 ingevoegd in het voorontwerp van wet op de inrichting van het gemeenschappelijk vervoer in de Brusselse agglomeratie, nadat de Raad van State hierover op 28 October 1950 had geadviseerd.

Hij strekt om de Koning te machtigen, in het Fonds voor voorziening en openbaar nut van de Maatschappij voor het intercommunaal vervoer te Brussel, waarvan sprake in de artikelen 44 en 46 van de statuten, geheel of gedeeltelijk te storten de mobiliënbelasting betreffende de dividenden, toegekend aan de maatschappelijke aandelen die de inbreng van de naamloze vennootschap "Les Tramways bruxellois" vertegenwoordigen.

Hij bepaalt dat die stortingen niettemin rechtstreeks noch onrechtstreeks voor de latere uitkering van dividenden mogen gebruikt worden.

+
+ +

De bevoegdheid die de Regering bij dit artikel aan de Koning wil verlenen, dient niet om hem in staat te stellen de Maatschappij voor het intercommunaal vervoer te Brussel te ontslaan van de betaling der mobiliënbelasting betreffende de maatschappelijke aandelen die de inbreng van de naamloze vennootschap "Les Tramways bruxellois" vertegenwoordigen, welke belasting zij krachtens de geldende fiscale wetgeving verschuldigd is.

.../...

Het artikel ontslaat immers niet van de inning der belasting, maar bepaalt er zich bij, de Koning in geval van ontoereikendheid van het Voorzieningsfonds het recht te verlenen, om het product van genoemde belasting, als toelage, geheel of gedeeltelijk aan de nieuwe instelling toe te kennen.

Daaruit volgt dat, telkens als de Koning de toelage wil toekennen, het nodige krediet op de begroting van het Ministerie van Verkeerswezen zal moeten worden uitgetrokken.

De draagwijdte van het artikel zou beter tot uiting komen in de volgende tekst :

"Artikel 16.-

In geval van ontoereikendheid van het "Fonds voor voorziening en openbaar nut", waarvan sprake in de artikelen 44 en 46 van de statuten van de Maatschappij voor het intercommunaal vervoer te Brussel, kan de Koning, tegen de voorwaarden en volgens de modaliteiten door hem te bepalen, het product van de mobiliënbelasting betreffende het bij artikel 44, littera a, van die statuten bepaalde dividend als toelage geheel of gedeeltelijk in dat fonds storten."

Verder maakt het artikel de tussenkomst van de Staat afhankelijk van de ontoereikendheid van het Fonds voor voorziening en openbaar nut.

Dat criterium behoeft nadere omschrijving.

.../...

De toelichting, welke de gemachtigde van de Regering aan de Raad van State heeft verstrekt, schijnt er op te wijzen dat met de uitdrukking "ontoereikendheid van het Voorzieningsfonds" bedoeld wordt de ontoereikendheid van het deel van dat fonds, dat ter uitvoering van artikel 46 van de statuten aangewend wordt voor doeleinden die voor de gebruikers nuttig zijn. Hetzelfde artikel 46 bepaalt echter dat het tegoed van het fonds niet voor zodanige doeleinden kan worden aangewend dan wanneer het meer bedraagt dan 6 t.h. van de ontvangsten der onderneming.

Daaruit volgt dat hoogst waarschijnlijk een hele tijd zal verlopen, eer het Voorzieningsfonds zulke belangrijkheid zal hebben. Van bij de oprichting van de Maatschappij zal dus een ontoereikendheid van het fonds in de zin van artikel 16 voorhanden zijn. Die ontoereikendheid zal ongetwijfeld van voorlopige aard zijn, doch met de huidige tekst kan zij ook tot in het oneindige voortduren indien de raad van beheer, wanneer de toestand verbetert, niet beslist een gedeelte van dat fonds aan te wenden voor doeleinden die voor de gebruikers nuttig zijn.

Artikel 46 der statuten verplicht weliswaar de raad van beheer een bedrag, gelijk aan 6 t.h. der ontvangsten, te reserveren om het eventueel tekort van de exploitatierekening te dekken en om het dividend verbonden aan de maatschappelijke aandelen van de naamloze vennootschap "Les Tramways bruxellois" uit te betalen, maar houdt geen verplichting om een gedeelte van het tegoed aan te wenden tot doeleinden die voor de gebruikers nuttig zijn.

.../...

Integendeel, krachtens dat artikel is het de raad van beheer mogelijk, het gezamenlijk tegoed voor de overig hierboven aangegeven doeleinden te reserveren.

Juridisch gezien, zal de raad van beheer dus de in artikel 16 vereiste ontoereikendheid naar goeddunken kunnen bestendigen of in het leven roepen.

Op die wijze zal het dan ook moeilijk zijn het tweede lid van dat artikel in feite na te leven, volgens hetwelk de toelagen van de Staat zelfs onrechtstreeks niet mogen dienen voor de betaling van de dividenden verbonden aan de maatschappelijke aandelen van de naamloze vennootschap "Les Tramways bruxellois".

Het tegoed van het Voorzieningsfonds heeft, zoals hierboven is uiteengezet, naast zijn facultatieve aanwending tot voor de gebruiker nuttige doeleinden, ook tot bestemming te voorzien in de dekking van een eventueel tekort van de exploitatierekening en, bij voorkomend geval, in de betaling van de dividenden aan de naamloze vennootschap "Les Tramways bruxellois".

De sommen die, gezien het vooruitzicht op een Rijkstoelage, niet zouden aangewend worden tot voor de gebruikers nuttige doeleinden, zullen noodzakelijk de andere doeleinden van het fonds ten goede komen, met het gevolg dat die toelagen onrechtstreeks voor de betaling van latere dividenden zullen worden gebruikt.

Le texte soumis à l'avis du Conseil d'Etat a été inséré, sous forme d'article 16, dans l'avant-projet de loi concernant l'organisation des transports en commun de l'agglomération bruxelloise, postérieurement à l'avis donné le 28 octobre 1950 par le Conseil d'Etat sur cet avant-projet.

Il tend à autoriser le Roi à verser au Fonds de prévision et d'utilité publique de la Société des transports intercommunaux de Bruxelles, prévu aux articles 44 et 46 des statuts, tout ou partie de la taxe mobilière afférente aux dividendes attribués aux parts sociales représentatives de l'apport de la société anonyme "Les Tramways bruxellois".

Il dispose que ces versements ne ~~pourront néanmoins~~ être utilisés ni directement ni indirectement à la répartition ultérieure des dividendes.

+

+ +

Le pouvoir que le Gouvernement propose, par cet article, d'accorder au Roi n'a pas pour objet de lui permettre d'exonérer la Société des transports intercommunaux de Bruxelles du paiement de la taxe mobilière afférente aux parts sociales représentatives de l'apport de la société anonyme "Les Tramways bruxellois", taxe dont elle est redevable en vertu de la législation fiscale en vigueur.

L'article ne dispense, en effet, pas de la perception de l'impôt mais se borne à conférer au Roi la faculté d'octroyer au nouvel organisme, en cas d'insuffisance du Fonds de prévision, tout ou partie du produit de ladite taxe à titre de subvention.

.../...

Il s'ensuit que l'octroi de la subvention requerra, chaque fois que le Roi voudra y procéder, l'inscription du crédit nécessaire au budget du Ministère des Communications.

Le texte ci-après exprimerait mieux la portée de l'article :

"Article 16.-

En cas d'insuffisance du Fonds de prévision et d'utilité publique prévu par les articles 44 et 46 des statuts de la Société des transports intercommunaux de Bruxelles, le Roi peut, aux conditions et d'après les modalités à fixer par lui, verser à ce fonds, à titre de subvention, tout ou partie du produit de la taxe mobilière afférente au dividende prévu à l'article 44, littéra a, de ces statuts."

L'article fait, d'autre part, dépendre l'intervention de l'Etat de l'insuffisance du Fonds de prévision et d'utilité publique.

Il importerait de préciser ce critère.

Il paraît résulter des explications que le délégué du Gouvernement a fournies au Conseil d'Etat que l'expression "insuffisance du Fonds de prévision" vise l'insuffisance de la partie de ce fonds affectée en exécution de l'article 46 des statuts à des fins utiles aux usagers.

.../...

Or, le même article 46 dispose que les avoirs du fonds ne pourront être employés à de telles fins que lorsqu'ils dépassent un montant égal à 6 p.c. des recettes de l'entreprise.

Il s'ensuit qu'un certain temps ne manquera vraisemblablement pas de s'écouler avant que le Fonds de prévision n'acquière une telle importance. Il y aura donc une insuffisance du fonds, au sens de l'article 16, dès la création de la société. Cette insuffisance sera sans doute provisoire mais elle pourra aussi, de la manière dont les textes sont rédigés, perdurer indéfiniment si le conseil d'administration ne décide pas, lorsque la situation se sera améliorée, d'affecter une partie du fonds aux fins utiles aux usagers.

Si l'article 46 des statuts impose au conseil d'administration de réserver, pour la couverture d'un déficit éventuel du compte d'exploitation et pour le paiement du dividende afférent aux parts sociales de la société anonyme "Les Tramways bruxellois", une somme égale à 6 p.c. des recettes, il n'oblige pas à affecter une partie de l'avoir aux fins utiles aux usagers.

Il permet, au contraire, au conseil d'administration de réserver la totalité des avoirs aux autres objets déterminés ci-avant.

Juridiquement, il sera, dès lors, loisible au conseil d'administration de maintenir ou de créer l'insuffisance requise par l'article 16 comme bon lui semblera.

.../...

Dans ces conditions, il sera, en outre, difficile de respecter en fait le second alinéa de l'article aux termes duquel les subventions de l'Etat ne pourront servir, même indirectement, au paiement des dividendes afférents aux parts sociales de la société anonyme "Les Tramways bruxellois".

Les avoirs du fonds de prévision ont, on l'a vu, en dehors de l'affectation facultative à des fins utiles aux usagers, pour objet de pourvoir à la couverture des déficits éventuels du compte d'exploitation et, le cas échéant, au paiement des dividendes dus à la société anonyme "Les Tramways bruxellois".

Les sommes qui, en raison de la perspective d'une subvention, ne seront pas affectées à des fins utiles aux usagers, profiteront nécessairement aux autres objets du fonds. La conséquence en sera que les subventions assureront indirectement le paiement de dividendes ultérieurs.

De kamer was samengesteld uit La chambre était composée de

de Heren : F. LEPAGE,	raadsheer van State,	voorzitter
Messieurs :	conseiller d'Etat,	président

J. COYETTE,	raadsheren van State
K. MEES,	conseillers d'Etat

J. VAUTHIER,	bijzitters van de afdeling
A. BERNARD,	wetgeving
	assesseurs de la section
	de législation

J. CYPRES,	adjunct-griffier,	griffier
	greffier adjoint,	greffier.

De overeenstemming tussen de
Nederlandse en de Franse tekst
werd nagezien onder toezicht
van de H. MEES.

La concordance entre la ver-
sion néerlandaise et la version
française a été vérifiée sous
le contrôle de M. MEES.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) J. CYPRES.

(get.) F. LEPAGE.

uitgifte afgeleverd aan de H. Minis-
expédition délivrée à M. le Ministre

ter van Verkeerswezen.
des Communications.

De

1953.

Le

1953.

De Griffier van de Raad van State, Le Greffier du Conseil d'Etat,

R. DECKMYN.